

כסף, שיהיה החשבון בסופו — כשתוסיף עליו חומש, ותצרפנו לעשרים ושש סלעים שהעלה האחר, מגיע לאחד ושלשים סלעים ודינר הבעלים קודמים על כרחם לפדותו בל"א סלעים ודינר.

ומפרשינן: היכי דמי? דאמור מתחלה כז-א בעשרים ואחד, שעולה שיעור החומש לה' סלעים ודינר [שהסלע ד' דינרין], ולכשתצרפנו לכ"ו שהעלה זה, עולה לל"א ודינר, באופן זה הבעלים קודמין בעל כרחם לפדותה בל"א ודינר, שהרי שיעור הקרן עם החומש שפתחו תחילה, עולה לכ"ו ודינר — שהוא יותר על כ"ו שאמר השני — ובאופן כזה תמיד חייבים הבעלים לפדות. ועל כן מעלים הקרן כמו שהעלה השני, ומוסיפים חומש ממה שפתחו — ופודים. ואם לאו שלא פתחו בכ"א אלא בכ' כשאר משנה, אומר לו: הגעתיך

מתניתין:

מחרים אדם על ידי שאומר "הרי זה חרם" [ונתנו לכהנים] מקצת מצאנו⁽¹⁵⁾ ומבקר, ומקצת מעבדיו ומשפחותיו הכנענים, ומקצת משדה אחוזתו. ואם החרים את כולם שהיו לו, מאדם, או בהמה, או שדה אחוזה אינם⁽¹⁶⁾ מוחרמים⁽¹⁷⁾, דברי רבי אליעזר.

בית שמאי ובית הלל בדלא נישום, וזהו מחומרי בית שמאי], ובית שמאי סוברים להוסיף משום שהם מחמירין, אף כשלא נישום.

שנינו במשנה: אמר אחד הרי היא שלי בעשרים ושש אם רצו הבעלים ליתן שלשים ואחד ודינר הבעלים קודמין.

ומפרשינן: רצו — אין [כן פודים] לא רצו — לא, והטעם: דאמרי הבעלים אתא גברא לפדותו בחריקין [במקומנו], שהרי פדיונו לא פחות מקרן וחומש של בעלים, ויפדנו הוא.

ומתמהינן: ודינר שצריכים הבעלים להוסיף על שלשים ואחד אם רצו לפדותו — כמבואר במשנה — מאי עבדתיה [מה צורך בו], והרי כיון שנותנים שלשים ואחד כשעור קרן שהעלה השני, עם חומש על קרן שלהם, די בזה?!

ומשנינן: אמר רב ששת: מה שאמרו במשנה שבל"א ודינר הבעלים קודמים אינו כפשוטו: ולא מדובר שמתחילה אמרו בעשרים.

אלא הכי קאמר: אם רצו בעלים מעיקרא [כשפתחו תחלה] ליתן בפדיון השדה סכום

16. כתב הרמב"ם בפירושו המשנה, שתנא קמא חולק וסובר שאמנם אסור להחרים את כולם, אבל אם החרים הכל חל החרם. ופסק כך הרמב"ם [פ"ו מערכין ה"ב] שאם החרים הכל הם מוחרמים.

והמנחת חינוך [שנו ג] ציין שכך מפורש בתוספתא [פ"ד ה"י] שתנא קמא סובר שחל החרם בדיעבד.

15. כתב הרא"ש, שלכאורה, משמע שצאן זה מין נפרד ובקר מין נפרד, ואסור להקדיש את כל הצאן אף על פי שנשאר בקר.

אך הוכיח מהגמרא לא כך, שהדרשה בגמרא היא מאדם ולא כל אדם מבהמה ולא כל בהמה, הרי מוכח שכל הבהמות הן מין אחד ואם הקדיש צאן והשאיר בקר זה לא נחשב שהחרים הכל.